

## Huvudman

Helsingborgs kommun  
kontaktcenter@helsingborg.se

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Wieselgrensskolan i Helsingborgs kommun.

---

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att senast den **2025-04-10** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande *extra anpassningar samt beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Helsingborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Helsingborgs kommun ska vidta följande åtgärder

#### *Extra anpassningar*

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

### ***Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog***

2. Se till att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Detta innebär att om de lärare som har bedrivit undervisningen inte är legitimerade, ska beslut om betyg fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen).
3. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Detta innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Detta innebär också att varje beslut om betyg ska dateras och signeras i betygskatalogen. Detta innebär även att det ska framgå av betygskatalogen om ett betyg ändras eller rättas. Vid rättelse eller ändring ska såväl det gamla som det nya betyget framgå (7 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123]).

## Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun en anmärkning avseende brist rörande *individuella studieplaner för nyanlända elever och anmälan om behov av utredning av särskilt stöd*. Helsingborgs kommun ska senast den **2025-04-10** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

## Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser *studiehandledning på modersmålet, frånvaro, garanti för tidiga stödinsatser och särskilt stöd*.

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4645) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Wieselgrensskolan i Helsingborgs kommun

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Wieselgrensskolan följer gällande bestämmelser om *extra anpassningar och särskilt stöd, beslut*

*om betyg och dokumentation i betygskatalog, studiehandledning på modersmålet, individuella studieplaner för nyanlända elever, frånvaro och garanti för tidiga stödinsatser.*

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 2 september 2024 och 5 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

## Föreläggande

### **Extra anpassningar**

Såväl lärare i samtliga stadier som representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att alla elever inte får de extra anpassningar de behöver. Intervjuade lärare i förskoleklass och årskurs 1–3 säger att det bland annat beror på svårigheter att fördela elever i mindre grupper, något som i sin tur beror på avsaknad av utrymmen men också på att de är för få personal. Några lärare säger att de i sin elevgrupp har elever som behöver arbeta enskilt i vissa moment, men för vilka det inte finns tillgång till lokaler eller personal. En annan anledning är, enligt lärarna, brist på fysiska eller digitala pedagogiska verktyg. Lärare säger att det i en elevgrupp handlar om nio elever som inte fullt ut får de extra anpassningar de behöver, till exempel enskild instruktion. Andra lärare säger att det i deras elevgrupp rör sig om 10 – 15 elever som inte får de extra anpassningar de är i behov av och ytterligare lärare säger att det ser ungefär likadant ut i förskoleklass. Såväl lärare som undervisar på mellanstadiet som lärare som undervisar på högstadiet säger att skälet till att elever inte får de extra anpassningar de är i behov av är att de inte hinner med att genomföra de planerade anpassningarna, trots att de vet vilka behoven är. Det handlar exempelvis om anpassningar som kräver att lärare sitter enskilt med elever, till exempel vid lästräning, och en lärare säger att detta behov finns hos nästan alla elever i ämnet svenska. Någon lärare säger att det totalt handlar om ungefär hälften av alla elever och en annan lärare säger att det handlar om en tredjedel av eleverna som inte får de extra anpassningar de är i behov av.

Flera representanter för elevhälsan uppger att skälet till att alla elever inte får de extra anpassningar som de behöver på högstadiet är att det saknas anpassat material eller att de material som finns tillgängliga används i låg utsträckning. Ett par andra representanter för elevhälsan säger att de tror att eftersom behoven av extra anpassningar är så omfattande, väljer lärare att bara göra extra anpassningar för en hel elevgrupp i stället för individuella extra anpassningar, även där det finns behov av sådana. Representanter för elevhälsan säger att det på högstadiet till exempel handlar om att elever är behov av incheckning och utcheckning, vilka lärare inte hinner med att göra. Vidare säger representanter för elevhälsan att i de fall det fattats beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram i stället blir fråga om att modifiera och intensifiera de extra anpassningarna, men att detta inte alltid blir realiserat för elever på högstadiet. Representanterna för elevhälsan säger att det kan bero på att det i varje klass finns så många elever med individuella behov samt att det inte alltid finns de resurser som behövs för att stötta lärarna i att ge respektive elev de extra anpassningar som det är tänkt att de ska få. Representanter för elevhälsan säger att även om lärarna är duktiga på att signalera då de inte når elever, är det svårt att hålla fast vid ett mer långsiktigt arbete med eleverna. Detta på grund av att det främst på högstadiet hela tiden sker nya saker som kräver mer eller mindre akuta lösningar, att det regelbundet börjar nya elever på skolan och att de specialpedagogiska kompetenserna hela tiden får nya uppdrag.

Rektorn säger att skälet till att alla elever i nuläget inte får de extra anpassningar de har behov av är att lärarna inte alltid hinner genomföra de enskilda extra anpassningar som de planerar. Hen säger att det inte är säkert att det är rätt extra anpassningar som lärarna planerar, utan att lärarna behöver bli bättre på att möta gruppen i undervisningen och i arbetssätt. Eftersom de inte har hunnit dit än, får inte alla elever i nuläget de extra anpassningar de har behov av.

### Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Skolinspektionens utredning visar att det i alla stadier finns flera elever som inte får extra anpassningar i den omfattning de har behov av. Enligt de intervjuade handlar det huvudsakligen om att elevers behov av undervisning enskilt eller i mindre grupp inte genomförs. Utredningen visar vidare att skälet till att elever inte får de extra anpassningar de är i behov av är att lärare inte anser att de hinner med att genomföra de planerade anpassningarna, trots att de vet vilka behoven är.

**Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av till Skolinspektionen inkommen förteckning över undervisande personal framgår att det finns lärare som saknar legitimation och som undervisar i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik samt i naturorienterande ämnen på högstadiet. Av betygskatalogen för vårterminen 2024 framgår att dessa lärare ensamma har signerat beslut om betyg i dessa ämnen. Rektorn säger att det finns lärare på högstadiet som saknar legitimation, som har varit verksamma under flera år och som ensamma sätter och signerar betyg.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens betygskatalog för vårterminen 2024. Av betygskatalogen framgår att ansvarig lärare för undervisningen i respektive ämne har signerat med en egenhändig signatur under ämnesraden för samtliga betyg i ämnet och inte efter varje enskilt betyg. Vidare finns i denna betygskatalog i sex fall noteringar om att betyg har justerats. I fyra fall framgår både vilket det nya och det gamla betyget är. I två fall framgår det inte vilket det gamla betyget är. I samtliga fall saknas notering om ifall justeringen avser en rättelse eller en ändring av betyget. I tre fall står lärarens signatur i kolumnen Anteckningar. Datering för när justeringen gjordes saknas i samtliga fall.

Lärarna säger att de skriver in betygen i ett digitalt system efter att de legitimerat sig digitalt. Lärarna säger vidare att betygen för en hel klass i ett ämne skrivs ut på ett och samma papper, på vilket läraren skriver en signatur. Rektorn bekräftar att det är så det går till.

Rektorn säger att det i nuläget inte syns i betygskatalogen vad som är rättelse respektive ändring av betygen, utan att detta behöver bli tydligare. Hen säger att det också behöver bli tydligare hur det anges vem som har beslutat om justeringen samt att den signeras korrekt.

**Rättslig reglering**

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Enligt 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Av 15 § framgår att rättelser och ändringar av betyg ska

anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 §. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att beslut om betyg inte fattas i enlighet med författningarnas krav. Utredningen visar att olegitimerade lärare i flera fall vårterminen 2024 ensamma har fattat beslut om betyg.

Skolinspektionen bedömer också att beslut om betyg inte dokumenteras i en betygskatalog på föreskrivet sätt. Skolinspektionens utredning visar att inte varje betyg har en signatur. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering. Skolinspektionens utredning visar vidare att det i flera fall i betygskatalogen för vårterminen 2024 förekommer att betyg har strukits över och att ett nytt betyg har skrivits dit för hand. Det framgår inte av betygskatalogen om dessa justeringar är ändringar eller rättelser. I några fall framgår inte det gamla betyget i betygskatalogen. I samtliga fall saknas vidare datering vid justeringen och i flera fall även signering.

### Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Wieselgrensskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller *extra anpassningar och beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*. Det finns därför skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

## Anmärkning

### **Individuella studieplaner för nyanlända elever**

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt att, vid besöket, få ta del av samtliga individuella studieplaner som upprättats för nyanlända elever som tagits emot på högstadiet och fick då ta del av 11 individuella studieplaner.

Rektorn säger i intervju att hen inte vet exakt hur många elever de har som är nyanlända och som har tagits emot på högstadiet, men att det finns några elever som hör till den gruppen och som inte har någon individuell studieplan.

## Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet.

## Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar individuella studieplaner för samtliga nyanlända elever som tagits emot på högstadiet. Även om skolan har upprättat individuella studieplaner för vissa nyanlända elever som tagits emot på högstadiet, visar Skolinspektionens utredning att det finns ytterligare nyanlända elever på skolan som har tagits emot på högstadiet för mer än två månader sedan för vilka individuella studieplaner inte har upprättats.

## **Anmälan om behov av utredning av särskilt stöd**

### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna i årskurs 1–3 och 4–6 säger att de alltid gör en skriftlig anmälan till elevhälsoteamet när elever riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar. De använder en blankett som är avsedd för detta. Lärarna i årskurs 4–6 säger också att de träffar specialpedagog varannan vecka och att de då går igenom alla elever.

Lärarna i årskurs 7–9 säger att om elever riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar gör de en skriftlig varning om att eleven riskerar att inte nå kunskapsmålen och anmäler eleven till elevhälsoteamet. Lärare säger att de gör dessa anmälningar i ett digitalt system, där de anger vilka extra anpassningar de gjort och där de även fyller i om dessa inte räcker till för att eleven ska nå målen. De säger att de tror att EHT har möjlighet att ta del av den informationen via systemet. Representanter för elevhälsan säger att det på alla stadier finns elever som inte blir anmälda till rektorn när de riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar. De säger att anmälningar görs, men inte i den utsträckning som behövs och att det beror på att behoven på skolan är så stora att de inte hinner med. Rektorn säger att hens bild är att lärare inte alltid anmäler när elever inte når målen trots extra anpassningar. Rektorn säger att hen tror att många av lärarna har uppfattningen att när de i det digitala systemet markerar att insats krävs för en elev, är det det samma som att de anmält till rektorn att eleven riskerar att inte nå kunskapsmålen. Rektorn säger att det digitala systemet inte fungerar på det viset, då skolledningen inte får någon signal när enskilda lärare noterat att elever riskerar att inte nå målen. Rektorn säger vidare att insatsen finns kvar hos läraren, även om eleven markerats vara i risk att inte nå kunskapsmålen, men att många lärare nog inte har förstått detta. Hen säger vidare att det på skolan finns olika uppfattningar kring rutiner för när och hur lärare ska anmäla och vad som ska anmälas. Rektorn säger att det finns elever för vilka det i flera ämnen har varnats att de riskerar att inte nå kunskapsmålen, men som trots det inte har anmälts till rektorn.

## Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

## Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärare inte alltid anmäler till rektorn när det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Även om lärare i samtliga stadier uppger i intervju att de anmäler elever som trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning eller betygskriterierna framgår av intervjuer med såväl lärare på högstadiet som med rektorn att vissa lärare endast gör markeringar i ett digitalt system att eleverna, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå betygskriterierna. Av intervju med rektorn framkommer att dessa markeringar inte skickas vidare till rektorn och inte heller tas emot som anmälningar om att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas.

## Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Helsingborgs kommuns verksamhet vid Wieselgrensskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller Individuella studieplaner för nyanlända elever. Utredningen visar att skolan har ett pågående arbete med att upprätta individuella studieplaner och att flertalet av de nyanlända eleverna som mottagits på högstadiet har en individuell studieplan. Vid tidpunkten för tillsynen fanns det ett fåtal elever som skolan ännu inte upprättat individuella studieplaner för. Vidare visar utredningen att flertalet lärare anmäler till rektorn då de kan befara att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Helsingborgs kommun en anmärkning.

## Områden utan konstaterade brister

### **Studiehandledning på modersmålet**

Lärarna på samtliga stadier säger att det finns elever som inte får tillräckligt med studiehandledning på urdu. Lärare på mellanstadiet säger vidare att de har ett flertal elever som inte får tillräckligt med studiehandledning i arabiska. De säger att på de lektioner som studiehandledarna inte är där, kan eleverna inte tillgodogöra sig undervisningen. Lärare på högstadiet säger att elever aldrig får studiehandledning i de praktisk-estetiska ämnena men att de hade behövt det. Därutöver säger de att det finns enstaka elever som inte får tillräcklig studiehandledning i vietnamesiska och persiska.

Rektorn säger att specialpedagog och mentorer samråder om vilka behoven av studiehandledning är och utifrån detta har studiehandledning på modersmål beställts till de elever som är i behov av det. Rektorn säger vidare att tillräcklig studiehandledning på arabiska finns tillgänglig och vad gäller studiehandledning på urdu har ytterligare en studiehandledare anställts på halvtid. Rektorn säger att vad hen vet har nu alla elever som är i behov av det studiehandledning på modersmålet i den omfattning som respektive elev är i behov av.

### **Rättslig reglering**

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt. Av 5 kap. 4 § skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på modersmålet om eleven behöver det.

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller *studiehandledning på modersmålet*. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Frånvaro**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Samtliga intervjuade lärare säger att de vet hur de ska agera när elever har frånvaro och ger en samstämmig bild av att de uppmärksammar elevers frånvaro och agerar vid hög eller problematisk frånvaro. Både lärare och elevhälsopersonal säger att när lärare meddelat att en elev har problematisk frånvaro kallar närvaroteamet (som är en del av elevhälsoteamet) mentor, vårdnadshavare och elev till möte med rektorn och kuratorn. Elevhälsoteamets representanter säger att rektorn sedan beslutar om det ska göras en utredning för att ta reda på orsakerna till frånvaron och för att komma till rätta med frånvaroproblematiken. Om en utredning görs får mentorerna återkoppling. Både lärare och elevhälsans representanter säger att man då även planerar för åtgärder som anpassas efter de identifierade behoven

och utifrån vad problematiken beror på. Rektorn säger att skolans närvaroteam tillsammans med de specialpedagogiska kompetenserna varannan vecka går igenom vilka elever som har över 15 procent frånvaro. Rektorn säger vidare att en utredning alltid initieras om en elevs frånvaro inte upphör efter att mentor eller lärare kontaktat vårdnadshavarna, men säger att det ibland är svårt att genomföra en utredning om elev eller vårdnadshavare inte går att få tag på. Rektorn säger vidare att det inte görs någon utredning när det är känt vad frånvaron beror på, till exempel att eleven varit utomlands en längre tid. Slutligen säger rektorn att när en utredning startas meddelas huvudmannen per automatik och huvudmannen meddelas även om resultatet av utredningen.

### Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts, ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

### Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Helsingborgs kommun uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Garanti för tidiga stödinsatser**

I samtliga intervjuer framkommer att lärarna i förskoleklass och årskurs 1 använder de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass och de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och att lärarna i årskurs 3 använder de nationella proven i årskurs 3. Lärarna i förskoleklass och årskurs 1–3 samt specialpedagogisk kompetens kopplad till de årskurserna säger i intervjuer att de inte är bekanta med begreppet särskild bedömning men att lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tillsammans går igenom alla resultat efter genomförda kartläggningar och bedömningsstöd.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens säger att när lärare upptäcker att extra anpassningar behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik samråder de med specialpedagog och speciallärare vid planeringen av de extra anpassningarna. Även rektorn säger att även om lärarna inte är bekanta med begreppet särskild bedömning så görs arbetet och de eleverna som behöver sådana får insatser utifrån resultaten. **Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens** säger vidare att alla extra anpassningar följs upp regelbundet och att uppföljningarna dokumenteras. Vid övergången till årskurs 4 får de mottagande lärarna tillgång till dokumentationen i skolans digitala system och en muntlig överlämning.

## Rättslig reglering

Av 8 kap. 2§ och 9 kap. 20, 21 och 22 b §§ skolförordningen framgår att förskollärare och lärare ska använda de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3.

Av 3 kap. 4 och 4 a §§ skollagen framgår att om det utifrån nationella kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov finns en indikation på att en elev inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen ska en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling göras av ansvarig förskollärare eller lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Vidare framgår att om det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att extra anpassningar behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av sådant stöd.

Av 3 kap. 4 b § skollagen ska det i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan genomföras en uppföljning av de extra anpassningar som getts i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

## Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Helsingborgs kommun uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

## ***Skolans arbete med särskilt stöd***

Av intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framkommer att rektor startar en utredning för varje anmälan som rektorn mottar om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. När en anmälan är inkommen behandlas den av elevhälsoteamet och berörd personal ger sina bilder av eleven. Rektorn säger att det inte finns några elever som anmälts men där utredning inte startat. Av intervjuer med elevhälsopersonal och rektorn framkommer att rektorn efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram eller om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram för elever från samtliga stadier. Av dessa framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Skolinspektionen har även tagit del av dokumentation i form av åtgärdsprogram inklusive beslut om anpassad studiegång och undervisning i särskild undervisningsgrupp. Av dessa framgår att samtliga elever i de särskilda undervisningsgrupperna

har åtgärdsprogram där placeringen i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång framgår. Rektorn fattar ett samlat beslut om innehållet i åtgärdsprogrammet.

Flera lärare i årskurs 1–3 och 4–6 säger att alla elever inte alltid får det stöd det beslutats om i åtgärdsprogrammen. Lärare i årskurs 1–3 säger att skälet till det exempelvis är bristande tillgång till lokaler och pedagogiska verktyg i form av särskilda digitala hjälpmedel eller applikationer. Andra lärare i årskurs 4–6 och lärarna i årskurs 7–9 säger att eleverna får de stödåtgärder som anges i åtgärdsprogrammen.

Representanter för elevhälsan säger att på låg- och mellanstadiet får elever det stöd som beslutats i åtgärdsprogram. En representant för elevhälsan säger att på högstadiet kan hen inte alltid genomföra det stöd som planerats i åtgärdsprogram, exempelvis enskild undervisning under en period, när hen får andra uppdrag. En annan representant för elevhälsan säger vidare att om någon av de specialpedagogiska kompetenserna är borta från skolan av någon anledning finns det ingen annan som tar sig an deras arbetsuppgifter. Såväl rektorn som en representant för elevhälsan säger att det inte finns några elever på lågstadiet vars åtgärdsprogram innehåller att dessa elever ska få tillgång till särskild digital utrustning och särskilda applikationer. Rektorn säger att sådan utrustning däremot finns tillgängliga för extra anpassningar.

Rektorn säger vidare att hen tycker att åtgärderna i åtgärdsprogrammen stämmer väl överens med vad som sker i verkligheten. Rektorn säger att det dock kan förekomma akuta lägen då specialpedagogen inte fullt ut genomför de åtgärder som är planerade och inskrivna i åtgärdsprogram. Rektorn säger även att de på skolan inte har pratat om vem som gör de insatser som den specialpedagogiska kompetensen ska göra om denna inte finns tillgänglig och att detta är något de på skolan behöver se över.

### Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet ska behöva av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av 3 kap. 11 och 12 §§ skollagen framgår att beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång ska fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger. Vidare framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges i en annan

undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

### Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller *arbetet med särskilt stöd*. Även om vissa lärare säger att alla elever inte får det särskilda stöd de ska ha enligt sina åtgärdsprogram, visar intervjuer med såväl elevhälsans representanter som med rektorn att de exempel på stödinsatser som lärarna ger inte anges i åtgärdsprogrammen för de aktuella eleverna. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

**X** Ildiko Lundqvist

---

Beslutsfattare

Signerat av: Ildiko Lundqvist

**X** Kerstin Martinsson

---

Föredragande

Signerat av: Kerstin Martinsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Viveka Berglund medverkat.